

Ostend Declaration

Ostendi deklaratsioon

Euroopa mere- ja merendusuringute teadusringkonnad on valmis pakkuma teadmisi, teenuseid ja toetust Euroopa Liidule ja tema liikmesriikidele, tõdedes, et

mered ja ookeanid on üks 21. sajandi suuri väljakutseid.

Seda tehes me tunnustame:

- ookeanide ülitähtsat rolli kliima- ja Maa süsteemides;
- rannikute, merede, ookeanide ja nende ökosüsteemide olulisust meie tervisele ja heaolule;
- üleilmse keskkonnamuutuse kasvavat mõju merekeskkonnale ja selle mõju märkimisväärsed sotsiaalmajanduslikke tagajärgi;
- kehtvat vajadust alusuuringute järele, et täita suuri vajakajäämisi meie alusteadmistes rannikute, merede ja ookeanide alal;
- määratud innovatsiooni, kestva rikkuse ja töökohtade loomise võimalusi uutes ja olemasolevates merendusvaldkondades, nt vesiviljeluse, taastuvenergia, mere biotehnoloogia ja meretranspordi alal;
- vajadust viia need sõnumid kõigi ühiskonnakihtideni.

Lisaks rõhutame me **mere- ja merendusteaduse ja -tehnoloogia otsustavat rolli** merede, ookeanide ja nende bioloogilise mitmekesisuse tundmisel ja mõistmisel ning selle põhjal uute võimaluste ja tehnoloogiate loomisel, mis toetavad ja edendavad:

- töökohtade loomist aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu teel (Euroopa 2020);
- Euroopa Liidu integreeritud merenduspoliitika (2007), Euroopa teadusruumi (Euroopa Komisjoni roheline raamat – Euroopa teadusruum, 2007) ja teiste niisuguste poliitikate, nt ühise kalanduspoliitika rakendamist;
- meie merevee head keskkonnaseisundit aastaks 2020 (merestrategie raamdirektiiv);
- nendega seotud tõsiste probleemide (sh toidu, energia ja tervise valdkondades) lahendamist vastavalt Lundi deklaratsioonile (2009).

Mere- ja merendusuringute teadusringkonnad leiavad, et vastusena Galway (2004) ja Aberdeeni (2007) deklaratsioonidele on saavutatud märkimisväärset edu, mida näitab Euroopa integreeritud merenduspoliitika (2007), selle keskkonnavalase tugisamba – merestrategie raamdirektiivi (2008) ja mere- ja merendusuringute Euroopa strateegia (2008) vastuvõtmine, ning pühenduvad edasiste edusammude tagamisele selle igakülgse poliitikaraamistiku piires.

Merete ja ookeanide suure väljakutse lahendamine

Konverentsil EuroOCEAN 2010 määratleti prioriteetsed mere- ja merendusuringute probleemid ja võimalused sellistes valdkondades, nagu toit, globaalne keskkonnamuutus, energia, merebiotehnoloogia, meretransport ja mereala ruumiline planeerimine, sh merepõhja kaardistamine. Konverents edastas ühehäälselt sõnumi ühiskondlikust ja majanduslikust kasust, mida Euroopa meredest ja ookeanidest saab ja otsustavast rollist, mida teadus ja tehnoloogia peavad etendama merede ja ookeanide suure väljakutse lahendamisel.

Euroopa mereteaduse ja -tehnoloogia ringkonnad on olemasolevatele saavutustele ja algatustele tuginedes valmis võtma vastu selle väljakutse koostöös tööstuse ja avaliku sektoriga ning kutsuma Euroopa Liitu ja tema liikmesriike üles selle lahendamisele kaasa aitama, astudes järgmisi ennetavaid ja integreerivaid samme.

1. Ühine programmitöö

Töötada välja integreeriv raamistik, mis ühendaks Euroopa programmide varad liikmesriikide omadega merede ja ookeanide suure väljakutse lahendamiseks, sh otsustava tähtsusega mereuuringute infrastruktuuri tuvastamisel ja teostamisel. **Ühise programmitöö algatusel “Terved ja tootlikud mered ja ookeanid”** on asjakohane integratsioonimõõde ning Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peaksid seda aktiivselt toetama.

2. Euroopa ookeanide seiresüsteem

Toetada tõeliselt integreeritud ja jätkusuutlikult rahastatud **Euroopa ookeanide seiresüsteemi** arendamist, eesmärgiga (i) taastada Euroopa üleilmne juhtroll mereteaduses ja -tehnoloogias; (ii) vastata ühiskonna vajadustele, toetades suuri poliitilisi algatusi nagu **integreeritud merenduspoliitika ja merestrategie raamdirektiiv** ja (iii) toetada Euroopa panust üleilmsetesse seiresüsteemidesse. Seda võiks saavutada riikliku võimekuse parema koordineerimise kaudu sobivate uute investeeringutega, koordineeritult asjakohaste algatustega, nt ESFRI, EMODNET, GMES ja lõppkasutajate kaasahaaramisega.

3. Uurimistöö teadmisteks

Lua kohased süsteemid praeguste mere- ja merenduslaste uurimisprogrammide ja -projektide ülevaatamiseks, eesmärgiga parandada nende mõju (i) selliste uurimistööde tulemuste rakendamise ning (ii) olemasolevate ja esilekerkivate puudujääkide tuvastamise teel. Seda peaks toetama riiklike ja ELi mere- ja merenduslaste teadusprojektide, -programmide ja algatuste andmebaas piisava võimekusega arhiveerida, tõlkida, analüüsida, koostada aruandeid ja töötada välja integreeritud teadmustooteid, et soodustada poliitika kujundamist, otsuste vastuvõtmist, juhtimistegavust, innovatsiooni, haridust ja üldsuse teavitamist.

Merede ja ookeanide suure väljakutse tõhusaks lahendamiseks on oluline anda prioriteet algatustele ja programmidele, mis soodustavad:

- **innovatsiooni**

Tagada tõhustatud toetus uute mere-ja merendustoodete, -protsesside, -teenuste ning innovatsiooniliitu ja strateegiat Euroopa 2020 toetavate kontseptsioonide innovatsioonile ja komertsialiseerimisele;

Edendada merendusuuringute teadusringkonna teavitamist mereteaduse innovatsioonipotentsiaalset ja võimalustest selle ärakasutamiseks koostöös meretööstusega;

- **koolitust ja karjäärivõimalusi**

Lua asjakohased koolitus- ja liikuvusvõimalused mereteadlastele ja -tehnoloogidele ning pakkuda stabiilseid ja atraktiivseid karjäärivõimalusi, et tagada kõrgelt kvalifitseeritud tööjõud, mis on vajalik laienevate mere- ja merendussektorite toetamiseks.

- **rahvusvahelist koostööd**

Lua ELi tasandil mehhanism teaduse ja tehnoloogia alase rahvusvahelise koostöö (nt Euroopa konsortsiumide ja kolmandatest riikidest partnerite vahel) strateegiliseks tõhustamiseks, toetades võrgustike loomise algatusi, ettevalmistusetapis projekte ja konkreetseid meetmeid;

Tugevdada kahepoolset ja mitmepoolset koostööd põhiliste rahastamisorganisatsioonide, valitsustevaheliste organisatsioonide ning mere- ja merendusuuringute teadusasutustega väljaspool Euroopat, et ületada takistusi ja leida toimivaid lahendusi vastavate rahvusvaheliste uurimisprogrammide ja infrastruktuuride ühiseks rahastamiseks.

Euroopa mere- ja merendusuuringute teadusringkonnad kinnitavad oma otsustavust täita oma rolli koostöös tööstuse ja avaliku sektoriga, et ületada lõhe teaduse ja innovatsiooni vahel jätkusuutliku arengu toetamiseks.